Dnromme 7933/93/2018

EDUSKUNTA

Hallintovaliokunta

asia: **U 95/2018 vp Eurooppalainen raja- ja merivartiosto**

kuultava: **tietosuojavaltuutettu**

Pyydettynä lausuntonani esitän kunnioittavasti;

Yleistä

Asiassa on kysymys valtioneuvoston kannanotoista komission ehdotuksesta, joka koostuu Euroopan raja- ja merivartiostosta (EuRMV), eurooppalaisesta kuvantamisjärjestelmästä (FADO) ja Euroopan rajavalvontajärjestelmästä (EUROSUR).

Olen arvioinut ehdotusta ja siihen liittyviä valtioneuvoston kannanottoja toimialaani kuuluvan henkilötietojen suojan osalta. Kuten käsiteltävänä olevassa U-kirjelmässä todetaan, kohdistuu unionin rajavalvonta- ja maahanmuuttopolitiikka henkilöihin ja sen johdosta asetusehdotus sisältää lukuisia säännöksiä, joissa tarkoitettuun toimintaan liittyisi henkilötietojen käsittelyä. Viraston (EuRMV) aiempaa laajemmat tehtävät merkitsisivät myös aiempaa laajamittaisempaa tiedonvaihtoa ja siihen sisältyen myös henkilötietojen käsittelyä.

Valtioneuvoston kannoista

Valtioneuvosto toteaa, että palautuksiin liittyvän henkilötietojen käsittelyn sekä yksityiselämän suojan ja muiden perusoikeuksien rajoitusten osalta *olisi vielä neuvottelujen aikana varmistettava, että niissä otetaan huomioon EU:n tietosuojalainsäädännöstä ja perusoikeuskirjasta johtuvat vaatimukset ja että rajoitukset ovat oikeasuhteisia.*

Valtioneuvosto katsoo lisäksi, ettei asetusehdotukseen sisältyvä palauttamisten hallintajärjestelmää koskeva sääntely ole riittävän selkeää, mikäli järjestelmässä käsitellään tai tallennetaan henkilötietoja (kts. U 96/2018vp).

Pidän tätä kannanottoa perusteltuna.

Valtioneuvosto pitää hyvänä, että Eurosur ja siihen liittyvä tiedonsiirto integroidaan osaksi eurooppalaista raja- ja merivartiostoa. Valtioneuvosto myös kannattaa vääriä ja aitoja matkustusasiakirjojen sisältävän FADO-järjestelmän ylläpidon ja kehittämisen siirtämistä viraston vastuulle ym.

Valtioneuvoston mukaan virastolle tulee antaa sen tehtävissä tarvittavat valtuudet henkilötietojen käsittelyyn.

Pidän myös tätä kannanottoa perusteltuna, koska se merkitsisi, että virasto (EuRMV) olisi järjestelmän rekisterinpitäjä. Tällöin tulee luonnollisesti huolehtia siitä, kuten kirjelmässäkin todetaan, että henkilötietojen käsittely olisi selkeästi ja tarkkarajaisesti määriteltyä sekä että se noudattaa suhteellisuus- ja tarpeellisuusperiaatteita.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, ettei asetuksella muuteta olemassa olevia perus-, ihmisoikeus- ja tietosuojaa koskevia periaatteita ja käytänteitä.

Tämäkin on perusteltu kanta.

En tunnista, että valtioneuvoston kannoista puuttuisi jotain henkilötietojen suojan kannalta olennaista.